

**REGIONAAL- JA
PÖLLUMAJANDUSMINISTEERIUM**

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Kliimaministeerium
Haridus- ja Teadusministeerium
Rahandusministeerium
Sotsiaalministeerium
Kaitseministeerium
Kultuuriministeerium
Justiitsministeerium
Riigikantselei

Meie: 15.08.2024 nr 13-7/861

Lõuna-Eesti ja Kesk-Eesti arengulepete eelnõud

Head koostööpartnerid!

Käesolevaga saadame teile tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks Lõuna-Eesti ja Kesk-Eesti regionaalsete nõukogude poolt koostatud arengulepete eelnõude tööversioonid.

Regionaalsete arengulepete koostamise protsess on ellu kutsutud eesmärgiga aidata vähendada Eesti-sisest ebavõrdsust pealinnaregiooni ja teiste Eesti piirkondade arenguvõimaluste vahel.

Arengulepete pilootprojekti aluseks on Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi 2023–2027 punkti 7.1.6 alategevus 3 „Regionaalsete eripärade arvestamisele suunatud Kesk-Eesti ja Lõuna-Eesti regionaalsete nõukogude ja regionaalsete arengulepete katseprojekti elluviimine.“ Regionaalsete arengulepete pilootprojekti üks lähtekohti on, et Kesk- ja Lõuna-Eestis on peidus seni rakendamata arengupotentsiaali. Selle välja toomine pole ainult kasuks neile regioonidele, vaid kogu Eestile. Tahtes saavutada riiklike strateegiadokumentide (Eesti 2035, TAIE 2035 jt) peamiste eesmärkide täitmist, peab iga Eesti region sellese saama väärilt panustada.

Enam kui aasta tagasi loodi Kesk-Eestis ja Lõuna-Eestis regionaalsed nõukogud, mis koosnevad iga vastava piirkonna maakondade, eri ministeeriumite ning ülikoolide, ettevõtjate ja valdkonna ekspertide esindajatest. Nii on ühe laua taga koos erinevad vaated, eri taustaga olulised inimesed, et koos kaaluda, mida on mõistlik regiooni arenguks teha. Pilootprojekti eesmärk on välja selgitada, kas ühest maakonnast suurema regiooni ettevõtluse arengule suunatud arengulepe ja seda toetav ja tagant tõukav regionaalne nõukogu võib olla senisest parem viis regionaalse ebavõrdsuse vähendamiseks Eesti piirkondade vahel.

Küsimus on ka senisest palju paremas koordinatsioonis riigi eri valdkondade ja regionaalse vaate vahel. Maakondlikel otsustuskogudel ja maakonna arengustrateegiatel on eelkõige kohapealne vajalik roll, aga keskvalitsuse erinevate poliitikate mõjutamine ja koordineerimine väljub reeglina maakondlike otsustuskogude ja strateegiate võimusest.

Regionaalse nõukogu ülesandeks on korraldada arenguleppe koosloomelist koostamist, aga ka olla seni suuresti puuduv aruteluareen kohaliku ja üleriigilise otsustustasandi vahel, mis on

väärtus omaette. Mitte ainult regiooni arengulepe ise, vaid ka selleni jõudmise protsess on tähtis.

Arengulepete pilootprojekti toetab Euroopa Komisjoni TSI projekt „Strengthening Regional Specialisation and Competitiveness in Estonia”, mida viib ellu OECD. OECD osalusel on korraldatud töötubasid eri piirkondades, tutvustatud muu maailma kogemust ja kindlasti on olulised OECD soovitusel, mida nad annavad projekti käigus Eestile edasiseks regionaalse tegevuse korralduseks.

Regionaalsete arengulepete fookus on ettevõtluskeskkonna areng selle mõiste laiemas tähenduses. Sealhulgas ka näiteks, kuidas saavad inimesed maapiirkonnas tööle ehk (ühis)transpordiühendus või kus töötajad elavad ehk küsimus kaasaegsest elamisest turutõrke piirkonnas väljaspool linnu. Või ka kaugtöö tegemiseks vajalik hea internetiühendus maapiirkonnas. Ei ole vaid ühte lahendust, mis kõik piirkonna mured lahendab. Arengulepetes on mitu olulist tegevussuunda, mis ühiselt peavad kandma regiooni arengu uuele tasemele.

Arenguleppe osaks on piirkondlikel prioriteetidel põhinev ning arenguleppe nõukogu eri osaliste laiapõhjaliste ettepanekute alusel koostatud tegevuskava, mille täitmise on vajalik panustada kõikidel valdkonnaministriumidel ja teistel osapooltel.

Ootame teiepoolset tagasisidet arengulepete eelnõudele hiljemalt 31. augustiks 2024, et selle põhjal liikuda edasi lepete sisu täpsustamise, osapooltega kokkuleppimise ja eeldatava allakirjutamiseni eeloleval sügisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Piret Hartman

Regionaal- ja põllumajandusminister

Lisad:

1. Kesk-Eesti arenguleppe eelnõu, Kesk_Eesti_arenguleppe_eelnou.pdf
2. Lõuna-Eesti arenguleppe eelnõu, Lõuna_Eesti_arenguleppe_eelnou.pdf

Sulev Valner

5307 9322 sulev.valner@agri.ee